

**Sabiedrība par atklātību - Delna
(Transparency International Latvia)**

**Stratēģiskā attīstība
2016 - 2020**

Ievads

Sabiedrība par atklātību - Delna ir starptautiskās organizācijas *Transparency International* (TI) nodaļa Latvijā. TI darbojas kopš 1993. gada, Delna – kopš 1998. gada.

Delnas Stratēģiskās attīstības 2016 - 2020 dokuments definē biedrības mērķus, prioritātes un rīcības virzienus mērķu sasniegšanai, kā arī aktivitātes cilvēkresursu un finanšu kapacitātes stiprināšanai, un Delnas ārējās komunikācijas uzlabošanai līdz 2020. gadam.

Delna veic tiesību „sargsuņa” un trauksmes cēlāja lomu. Šī loma atbilst tam, ko sabiedrība un mediji sagaida no Delnas, kā vadošās Latvijas nevalstiskās organizācijas pretkorupcijas jomā. Delna veicinās sabiedrības iesaisti sargsuņa funkciju pildīšanā, aicinot cilvēkus neklusēt, bet, kā savu godprātīgu pienākumu, ziņot par iespējamu korupciju.

Delnas darbība Latvijā notiek vidē, kurā korupciju uzskata par nopietnu problēmu, īpaši politisko risku jomā. Nākas saskarties ar politiskās gribas trūkumu apkarot korupciju, ar administratīvu bezdarbību un pat aktīvu rīcību, kas stiprina koruptīvu vidi. Delnai ir cieši jāsadarbojas ar politiskajiem spēkiem, kas var un ir gatavi ietekmēt pretkorupcijas politiku un atbilstošu likumu pieņemšanu, bet kategoriski jānoraida katrs centiens to izmantot kā segumu kāda savtīga politiska labuma gūšanai.

Delnas mērķis ir veidot atklātu, taisnīgu un demokrātisku sabiedrību, kas ir brīva no korupcijas valsts pārvaldē, politikā, valsts un privātajā sektorā, kā arī personu savstarpējās attiecībās. Delna vēlas attīstīties kā dinamiska, progresīva, stabila, plaši atpazīta un sekmīga pilsoniska organizācija.

Delnas un TI vispārējās vērtības korupcijas apkarošanā:

- atklātība;
- atbildīgums – rīcības pamatotība un atskaitīšanās par tās motīviem;
- godīgums;
- solidaritāte;
- drosme;
- taisnīgums;
- demokrātija.

Šīs vērtības ir saistošas Delnas darbiniekiem, Padomei, biedriem un atbalstītājiem. Delnas stratēģisko attīstību pieņem biedrības Padome un īsteno Delnas darbinieki, eksperti, biedri un brīvprātīgie.

Delna pievienojas TI tīkla korupcijas definīcijai: “Korupcija ir uzticētās varas izmantošana privātam labumam”.

Delna apzinās, ka atklātības trūkums un korupcija ir būtisks drauds Latvijas drošībai un Latvijas iedzīvotāju ilgtspējīgai labklājībai!

SATURA RĀDĪTĀJS

I Delnas stratēģiskās attīstības prioritātes	4
A. Sabiedrības informēšana	4
B. Trauksmes celšana un trauksmes cēlāju aizsardzība	6
C. Tiesībsargājošo institūciju uzraudzība, tiesiskuma stiprināšana	6
II Delnas darba spēka kapacitāte	8
A. Biedri	8
B. Atbalstītāji	8
C. Sadarbības partneri	9
D. Darbinieki	9
E. Padome	10
F. Delnas komanda: darbinieki-padome-biedri-partneri	10
III Delnas finansiālās ilgtspējas nodrošināšana	10
A. Biedri	11
B. Atbalstītāji	11
C. Sadarbības partneri	12
D. Darbinieki	12
IV Delnas ārējā komunikācija	12
A. Delnas atpazīstamība un sabiedriskais tēls	12
B. Komunikācijas mērķi	13
C. Komunikācijas virzieni	14
D. Komunikācijas rīki	14
E. Delnas panākumi	14

I Delnas darbības stratēģiskās prioritātes

Delnai ir svarīgi darboties sabiedrības labā, kurai ir svarīgas Delnas un TI vērtības un mērķi. Korupcijas veidi un ar korupcijas riskiem saistītie jautājumi ir dažādi un mainīgi. Tādēļ ir svarīgi sabiedrību informēt, kā pamanīt korupciju, kā no tās izvairīties un kādas sekas korupcija var radīt.

Korupcijas izpausmēm mainoties, nereti rodas grūtības to konstatēt. Korupcijas risku mazināšanai ir būtiski izglītēt sabiedrību, skaidrot trauksmes celšanas nozīmi, normatīvajos aktos definēt “trauksmes cēlēju” un noteikt trauksmes cēlēju aizsardzību, veicināt atklātību, mazināt naudas atmazgāšanas un ēnu ekonomikas iespējas, un stiprināt tiesībsargājošo iestāžu darbu uzraudzību, sniedzot ieteikumus to darbības efektivitātes uzlabošanai.

Delnai ir jāturpina strādāt pie TI tīkla iestrāžu īstenošanas Latvijā, tajā skaitā mudinot politiķus un valdību aktīvi īstenot ANO pretkorupcijas konvenciju, Eiropas Padomes GRECO un OECD rekomendācijas.

A. Sabiedrības informēšana

Lielu daļu Delnas darba veido informācijas un izglītības darbs, kas skar tiesiskas valsts attīstības un demokrātijas izglītības jautājumus. Delnu atbalsta arvien plašāks interesentu un profesionāļu loks. Delnai jārod veidi, kā iesaistīt atbalstītājus savā darbā, tajā skaitā izglītošanas aktivitātēs.

Delnai jāattīsta sabiedrības izglītošanas programmas, piemēram, Godīga skola (jau izstrādāta) un citi instrumenti sabiedrības līdzdalībai un apmācībai godīgas sabiedrības principu veidošanai ikdienas dzīvē.

Interesu aizstāvība ir būtisks Delnas darbības pamatprincips. Delna tiesiski un ētiski lobē savus priekšstatus par korupcijas apkarošanu, sadarbojas ar politikas aktīvistiem, valsts un pašvaldību institūcijām, lai radītu no korupcijas brīvu vidi. Nozīmīgi Delnas sadarbības partneri ir citas NVO un privātas iniciatīvas.

Delna ar korupciju saprot uzticētās varas izmantošana privātam labumam, t.sk. gan publiskās varas izmantošanu privātam labumam, gan kukuļošanu privātajā sektorā. Tas nozīmē, ka Delnas darbībai piemīt gan izteikti juridiska dimensija, gan arī politiska un ētiska dimensija, kas dod iespējas pievērsties izpratnes un sabiedriskās domas veidošanai Latvijas sabiedrībā.

Delna savu darbību pamato ar to, ka:

- Korupcija kavē valsts attīstību, ir viens no svarīgākajiem Latvijas iedzīvotāju nevienlīdzības iemesliem un apdraud valsts drošību;
- Korupcija vairo sociālo netaisnīgumu un grauj vienlīdzīgas iespējas sabiedrībā ikvienam sabiedrības loceklim;
- Korupcija veicina pilsoņu un politikas atsvešinātību un vairo neuzticību Latvijas demokrātiskajai iekārtai;
 - Korupcija ir pamatots iemesls iedzīvotāju neuzticībai tiesību aizsardzības sistēmai, valsts un pašvaldību iestādēm, un tiesiskas valsts principam;

- Korupcija atbaida investīcijas, rada nevienlīdzīgu konkurenci un ļauj plaukt negodīgām un necaurskatāmām biznesam;
- Korupcija grauj morāles vērtības sabiedrībā, politikā un biznesā;
- Korupcija apdraud nākamo paaudžu tiesības dzīvot tīrā, drošā un pārtikušā apkārtējā vidē.
- Korupcija vājina Latviju hibrīdkara apstākļos!

Informācijas atklātības princips ir instruments, ko sabiedrība izmanto valsts pārvaldes darba kontrolei, tādējādi uzlabojot valsts pārvaldes kvalitāti.

Atklātība palīdz sabiedrībai iesaistīties lēmumu pieņemšanā. Atklātība mazina korupcijas, “sarunāšanas”, nelikumīgas vai neefektīvas rīcības risku, kā arī uzlabo sabiedrības uzticību publiskajai pārvaldei.

Delna ir ierosinājusi un panākusi vairākus uzlabojumus valsts pārvaldes efektivitātē. Delnas ekspertu, darbinieku un biedru vidū ir pieejami resursi šīs jomas tālākai attīstīšanai.

Delna aktīvi novēro un publiski izvērtē politisko un valsts pārvaldes lēmumu pieņemšanu (atlases komisijās, konkursos u.c.). Bez aktīvas Delnas iesaistes personāla atlasēs un iepirkumu konkursos nav nodrošināta atklātība. Tas sabiedrībā rada aizdomas un neuzticību, un labvēlīgus apstākļus korupcijai.

Svarīgs posms likumprojektu, normatīvo aktu grozījumu un citu Delnas politisku iniciatīvu virzīšanai ir līdzdalība Saeimas komisijās, apakškomisijās un darba grupās, lai nodrošinātu lēmuma izsekojamību, uzlabotu to kvalitāti un nostiprinātu tiesiskumu. Delna turpinās nodrošināt līdzdalību Saeimas komisijās, apakškomisijās un darba grupās, virzot Delnas Stratēģijā iekļautās prioritātes un sabiedrībai svarīgus jautājumus.

Lobēšana ir labs demokrātisks instruments, kas palīdz radīt sabiedrībai labākus dzīves apstākļus, vidi, kurā tā ikdienā uzturas. Lobēšana ir nepieciešams instruments, lai lēmēji nonāktu pie pareiza un izsvērtā rezultāta. Tomēr Latvijā lobēšanu uztver kā nevēlamu parādību tās vēsturiskās attīstības dēļ. Trūkst efektīva normatīvā regulējuma lobēšanai, trūkst sabiedrības izpratnes, trūkst zināšanas ar varu apveltītām personām, ko darīt ar informāciju, kuru tās saņēmušas no lobētājiem.

Lai panāktu demokrātisku lobēšanas procesu, ir nepieciešams veicināt sabiedrības izpratni par lobēšanas nozīmi, kā arī izstrādāt efektīvu normatīvo regulējumu, lai lobēšanu padarītu atklātu un konkurējošu, proti, lai lobētāji savā starpā konkurē ar argumentētiem priekšlikumiem, nevis paslepus virza savas un savu klientu intereses.

INDIKATORI: Notikuši jauniešu izglītošanas pasākumi (Vasaras skola); Delna piedalījies festivālā LAMPA; Delna novērojusi valsts amatpersonu iecelšanas procesu (VID, KNAB u.c.); Delna publicējusi un skaidrojusi savu pozīciju valstiski nozīmīgu lēmumu pieņemšanā; pieņemts lobēšanas regulējums; un citi, projektu mērķiem atbilstoši indikatori.

B. Trauksmes celšana un trauksmes cēlēju aizsardzība

Trauksmes cēlēju aizsardzības mērķis ir izstrādāt efektīva trauksmes cēlēju tiesiskās aizsardzības mehānismu Latvijā. Trauksmes cēlēju tiesiskās aizsardzības mehānisms veicinātu sabiedrības uzdrošināšanos un atbildības uzņemšanos par līdzcilvēkiem un valsti.

Likuma pieņemšana trauksmes cēlēju aizsardzībai un sekmīga pirmā ieviešana ir viens no šīs stratēģijas stūrakmeņiem, kas varētu uzlabot ziņošanu par korupciju nākotnē un veidot aktīvāku sabiedrību.

Delnā nepārtraukti piesakās trauksmes cēļi ar informāciju par iespējamu korupciju. Šī informācija nereti ir kļuvusi par pamatu tālākām, plašākām iniciatīvām. Apmeklētāju pieņemšana ir jāturpina, un iesniegtie pieteikumi rūpīgi jāanalizē. Delna ar savu pieredzi un reputāciju sniedz konfidenciālu atbalstu konkrētās lietās – konsultācijas, publicitāti, lietas tālāku virzīšanu ar saviem spēkiem vai ar neatkarīgu juristu iesaistīšanu. **Delna neatklāj savu trauksmes cēlēju identitāti.**

Publiskie iepirkumi ir saistīti ar augstu korupcijas risku. To novēršot vai vismaz mazinot, ir iespējama lietderīga publisko līdzekļu izlietošana un ietaupīšana. Situācijas uzlabošana šajā jomā mazina “Nevarēšanas” sajūtu sabiedrībā un pozitīvi ietekmē Sabiedrības noskaņojumu par reālu iespēju apkarot korupciju.

Integritātes pakti.

TI godaprāta memorandi, jeb Integritātes pakti ir juridiski saistoši līgumi, kas: 1) deklarē aktīvu un visām iepirkumu procedūrās iesaistītajām pusēm saistošu pretkorupcijas un morāles politiku, kas ir plašāka par valsts iepirkumu procedūrām; 2) apkopo juridisku instrumentu klāstu, kuri garantē deklarācijas ievērošanu un paredz sankcijas par iespējamiem pārkāpumiem. Integritātes paktu ietvaros kā trešā puse, papildus iepircējam un piegādātājam, ir kāda neatkarīga organizācija, kuras pienākums ir celt trauksmi par likumu pārkāpšanu un iespējamiem koruptīvajiem darījumiem.

Šobrīd notiek sarunas par Integritātes pakta līguma parakstīšanu ar Delnu sakarā ar paredzēto Skanstes ielas tramvaja līnijas projektu, kam paredzēts finansējums no Eiropas Komisijas līdzekļiem.

INDIKATORI: Izstrādāts un pieņemts trauksmes cēlēju tiesiskās aizsardzības regulējums; ieviests nacionālais ziņošanas mehānisms; Delna ir dalībnieks visos Integritātes paktos, kas noslēgti Latvijā, un ir aktīvi veicinājusi šādu paktu noslēgšanu būtiskos publiskajos iepirkumos Latvijā; un citi specifisku projektu mērķiem atbilstoši indikatori.

C. Tiesībsargājošo institūciju uzraudzība, tiesiskuma stiprināšana

Šobrīd Delnai ir visaugstākais kompetences un pieredzes līmenis Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja (KNAB) darbības novērošanā un izvērtēšanā. Turpmāk ir jānostiprina tās kompetence arī citās tiesībsargājošās jomās. Izmeklēšanas, apsūdzību izvirzīšanas un iztiesāšanas kvalitāte un savlaicīgums ir ļoti būtiski nesodāmības mazināšanai, tāpēc Delnai jāattīsta zināšanas, jāpievērš sabiedrības uzmanība un jāpanāk vajadzīgie uzlabojumi tieši šajā jomā.

Sākotnējā KNAB izveidē Delnai ir bijusi liela loma un agrākos gados KNAB ir bijis galvenais Delnas valstiskais sadarbības partneris. Pēdējos gados situācija ir krasi mainījusies un attiecībā pret KNAB Delna ir bijusi spiesta arvien vairāk darboties savā sargsuņa lomā.

Galvenie Delnas stratēģiskie uzdevumi ir šādi:

- Atbalstīt efektīvu KNAB darba atjaunošanu spējīga vadītāja vadībā.
- Sagatavot priekšlikumu turpmākai KNAB attīstībai.
- Atbalstīt KNAB pretkorupcijas iniciatīvas.
- Veicināt sabiedrības izpratni par lietderīgu un efektīvu KNAB darba būtisku nozīmi valsts drošības stiprināšanā.

Citas publiskās institūcijas

Delnas darbības lokā iekļaujami šādi mērķi:

- Uzlabot kriminālizmeklēšanas kvalitāti, it īpaši izmeklēšanas iestādēs;
- Panākt, ka prokuratūra un tiesa skaidro savus lēmumus sabiedrībai tiesiskā regulējuma ietvaros;
- Panākt ciešāku sadarbību ar Iekšlietu ministriju korupcijas mazināšanā iekšlietu sistēmā;
- Pilnveidot naudas “atmazgāšanas” un terorisma novēršanas tiesisko regulējumu un uzraudzību;
- Uzlabot tiesu darbu un iestāties par tiesnešu atbildību par atklātām un no korupcijas brīvām tiesām, vienlaikus ievērojot lietas dalībnieku tiesības un intereses;
- Panākt visu tiesu nolēmumu publicēšanu internetā, kas pasludināti atklātos tiesu procesos.
- Panākt notiesāto vārdu publicēšanu pēc tiesas nolēmumu spēkā stāšanās visos publicētajos tiesu kriminālprocesu nolēmumos, kas pasludināti atklātos tiesu procesos.

Delna iesaistās Valsts administrācijas skola projekta “Valsts pārvaldes cilvēkresursu profesionālā pilnveide korupcijas novēršanas un ēnu ekonomikas mazināšanas jomā” mācību efektīvā īstenošanā, konsultējot Valsts administrācijas skolu nepieciešamo mācību moduļu izvēlē un piedaloties mācību procesā.

INDIKATORI: Delna organizējusi kapacitātes celšanas pasākumus tiesībsargājošajām iestādēm; Delna veikusi uzraudzības, novērošanas pasākumus; un citi, specifisku projektu mērķiem atbilstoši indikatori.

II Delnas darba spēka kapacitāte

Delna pilnībā neizmanto iespējas savas darbības uzlabošanai, nostiprināšanai un izaugsmei. Tās aprakstāmas sešās sadaļās:

1. Biedri;
2. Atbalstītāji;
3. Sadarbības partneri;
4. Darbinieki;
5. Padome;
6. Delnas komanda: darbinieki-padome-biedri-partneri.

A. Biedri

Delnai ir nepieciešams pietiekams aktīvi iesaistītu biedru skaits, lai netrūktu iekšējs un ārējs atbalsts Delnas pasākumiem, kā arī piemērotu kandidātu skaits Delnas padomes vēlēšanās. Tajā pašā laikā Delnas sekmīgai darbībai ir svarīgi, lai ir labas, neformālas biedru savstarpējās attiecības un lai Delna “*nebirokratizējas*”.

Nav objektīvu mērauklu biedru skaitu noteikšanai šo mērķu sasniegšanai. Toties ir skaidrs, ka aktīvi iesaistītu biedru skaits nebija pietiekams 2014. gadā, lai atrastu piemērotus kandidātus padomes vēlēšanās bez sevišķām pūlēm un nodrošinātu kvorumu biedru kopsapulcē. Statūtu maiņa (balsstiesības tikai biedriem, kuri samaksājuši biedra maksu) 2016. gadā lielā mērā atrisināja kvoruma problēmu, bet ne kandidātu iesaistīšanu. Pašreizējais (2016. g. 8. augustā) biedru maksu samaksājušu biedru skaits ir 46.

Līdz 2020. gadam pakāpeniski katru gadu Delnas mērķis ir sasniegt 150 – 200 biedra naudas samaksājušu biedru.

Delnas padomei un darbiniekiem jā rūpējas par biedru regulāru, bet ne uzbāzīgu informēšanu un iesaistīšanu Delnas darbā, un atzinības izteikšanu par labi veiktiem darbiem. Jāņem vērā, ka biedru maksas, kaut arī mērenas, dotu nozīmīgu finansiālu atbalstu, ja Delna biedru skaita mērķi sasniegtu 2017. gadā. Biedru naudas apmērā tas 2020. gadā nodrošinātu ieņēmumus 3600 – 4800 eiro robežās.

Biedri, kuri nesamaksā konkrētā gada biedra maksu, ir statūtos paredzētajā kārtībā izslēdzami no Delnas (aktīvo) biedru saraksta un iekļaujami bijušo biedru sarakstā. Izslēgtiem biedriem ir tiesības lūgt tikt uzņemtiem atpakaļ biedrībā.

B. Atbalstītāji

Delnai nav izveidots identificējams atbalstītāju loks. Tāds ir vēlams, lai vairotu Delnas atbalstītāju loku plašākā sabiedrībā. Sevišķi svarīgi ir iesaistīt sabiedrībā redzamus un respektētus cilvēkus.

Atbalstītāju loku Delna veidos, uzrunājot atsevišķas sabiedrībā redzamas personas un veidojot Delnas atbalsta grupas Latvijā un ārvalstīs.

Aktīvs atbalstītāju loks būtu sevišķi nozīmīgs situācijās, kad būtu vēlams publisks atbalsts kādai Delnas iniciatīvai vai pasākumam, vai Delnai kā tādai. Atbalstītāju loks būtu arī potenciāls finansiāla atbalsta avots.

Delnas mērķis ir pakāpeniski katru gadu līdz 2020. gadam izveidot 250 - 350 atbalstītāju loku, no kura 25 – 35 būtu sabiedrībā „redzamas” personas.

C. Sadarbības partneri

Delna veidos šādas sadarbības partneru grupas:

1) Latvijas NVO un tirdzniecības kameras

Delna uzrunās saviem projektiem atbilstošas NVO, ja sadarbība būtu savstarpēji izdevīga, piemēram, Providus, LTRK, LDDK, ārvalstu tirdzniecības kameras.

2) Pasauls brīvo latviešu apvienība (PBLA)

Delna uzskata, ka PBLA veic nozīmīgu darbu Latvijā, kas saskan ar Delnas mērķiem un Delna veicinās tuvāku sadarbību ar PBLA.

3) Vēstniecības

Delna veidos neformālas partnerattiecības ar vēstniecībām, lai veicinātu to atbalstu Delnai interešu aizstāvībā, t.sk. finansiāli.

4) Uzņēmēji

Delna veidos uzņēmēju padomi, lai veicinātu to morālu un finansiālu atbalstu to kopējām interesēm ar Delnu.

5) Ārvalstu TI nodaļas

Delna uzrunās saviem projektiem atbilstošas ārvalstu TI nodaļas, ja sadarbība būtu savstarpēji izdevīga.

6) Latvijas un ārvalstu universitātes

Studentu pro bono tīkls turpinās sniegt Delnai juridiskos pakalpojumus trauksmes cēlēju lietu izskatīšanā. Delnas eksperti izvērsīs plašāku sadarbību ar universitātēm, tajā skaitā lasot vieslekcijas studentiem, lai izglītotu par korupcijas apkarošanas un labas pārvaldības jautājumiem un veicinātu studentus pievērsties ar korupciju saistītu jautājumu pētīšanai. Delna iesaistīs akadēmisko personālu savos pētījumos un pasākumos.

7) Pētnieciskie žurnālisti

Delna veidos sadarbību ar pētnieciskajiem žurnālistiem korupcijas lietu atklāšanā un sabiedrības informēšanā.

D. Darbinieki

Pašreizējais Delnas darbinieku skaits ir palielināms atbilstoši Delnas darbības attīstībai un lai nodrošinātu esošo un plānoto projektu kvalitatīvu izpildi.

Nav iespējams uzstādīt konkrētu mērķi Delnas darbinieku skaita pieaugumam līdz 2020. gadam. To noteiks projektu slodze un finansiālās iespējas, bet 7 pilna laika darbinieku komanda ir minimums, uz ko jātiecas. Jāizmanto iespēja pieņemt papildu darbiniekus atsevišķos projektus, kad pilna laika darbinieki ir pilnībā nodarbināti.

E. Padome

Delna savu kapacitāti papildinās ar Delnas padomes aktīvu iesaistīšanos Delnas jautājumos. Lai to panāktu Delna padome „turēs pirkstu uz (Delnas darbības) pulsa”, bet atturēsies no „mikrovadības” vai iejaukšanās Delnas darbinieku ikdienā.

Praktiski tas nozīmē, ka:

- 1) Visiem padomes locekļiem, bet sevišķi padomes priekšsēdētājam un priekšsēdētāja vietniekam, ir jābūt pietiekami ziņoņiem par Delnas darbības un projektu aktualitātēm, lai pieņemtu informētus lēmumus;
- 2) Padomes sēdes notiks pietiekami bieži (ne retāk kā reizi mēnesī), lai saprātīgi uzzinātu par Delnas aktualitātēm un uzturētu operatīvu sadarbību ar Delnas Direktoru un Delnas darbiniekiem;
- 3) Delna izveidos „ārējo” padomi ar cilvēkiem, kam nav tieša saistība ar Delnu, bet kas no neatkarīga skata punkta Delnas darbiniekiem un Padomei formulētu savu redzējumu par Delnas darbību un tā fokusu, par jaunām un paplašinātām darbības iespējām, virzieniem, inovācijām.

F. Delnas komanda: darbinieki-padome-biedri-atbalstītāji-partneri

Delnas kapacitātes padziļināšanai ir nepieciešama laba un savstarpēji **atsaucīga** Delnas darbinieku-padomes-biedru-atbalstītāju-partneru komunikācija. Delna to veicinās ar personīgu kontaktu uzturēšanu, atbilstošu pasākumu rīkošanu, kā arī regulāri sagatavojot un nosūtot apkārtrakstu.

III Delnas finansiālās ilgtspējas nodrošināšana

Delnas Direktors regulāri informē Padomi par Delnas finansiālo situāciju, t.sk. kases un banku kontu stāvokli, paredzamo naudas plūsmu, debitoru/kreditoru summām.

Delnas līdzekļu piesaistes stratēģija 2016 – 2020

Delnas sekmīgai darbībai līdz 2020. gadam, kā arī pēc tam, ir četras galvenās vajadzības, kuras nosaka tās turpmāko līdzekļu piesaistes stratēģiju. Tās ir:

- A. Biroja ikdienas uzturēšana.**
- B. *Pro bono* darbs.**
- C. Projektu līdzfinansēšana.**
- D. Delnas ilgtspēja un attīstība.**

A. Biroja ikdienas uzturēšana

- Daļa biroja uzturēšanas izdevumu ir nosegti projektu budžetos, bet daļa nav.
- Nenosegto daļu Delna segs no biedru maksām, pirmkārt, aprēķinot no projektiem nenosegto uzturēšanas izdevumu daļu un, otrkārt, no tā aprēķinot nepieciešamā biedru skaita un biedra maksas kombināciju.

B. *Pro bono* darbs

- Delna aprēķinās laiku, ko darbinieki pavada darbā ar Saeimu un valdību, to komisijās un darba grupās, kā arī ar trauksmes cēlējiem un neatmaksātos sadarbības pasākumos NVO sektorā.
- Delna aprēķinās darbinieku stundu likmes un *pro bono* darbā pavadītās stundas gadā, lai nonāktu pie līdzekļu piesaistes mērķa naudas izteiksmē.
- Finansējumu šim darbam Delna meklēs savu biedru un atbalstītāju aprindās.

C. Projektu līdzfinansējums

- Parasti TI projektos, kuros iesaistās Delna, ir nepieciešams līdzfinansējums.
- Delna aprēķinās aptuvenu līdzfinansējumu “%” apjomā no iepriekšējo gadu pieredzes, lai orientētos uz iespējamām vajadzībām. Aprēķināt konkrētu mērķi naudas izteiksmē un iespējamās finansēšanas avotus nav iespējams. To noteiks specifiski projekti, to tēmas un Delnas apsvērumi par iespēju apgūt līdzfinansējumu un vēlamību tajos piedalīties. Līdzekļus vēl nenoteiktu projektu līdzfinansēšanai Delna uzkrās, sasniedzot Delnas atbalsta fonda līdzekļu piesaistes mērķus.
- Šie paši apsvērumi attiecas uz Delnas iniciētu projektu īstenošanas izvērtēšanu.

D. Delnas ilgtspēja un attīstība

- To nodrošina Delnas atbalsta fonds. Fonda primārais mērķis ir nodrošināt Delnas vispārīgu finansiālu veselību un stabilitāti. Šis apsvēruma ir būtisks ne tikai Delnai pašai, bet arī lai uzturētu akreditāciju pie TI un sevis iekļaušanu TI administrētos projektos.
- Fondam ir rezerves funkcija, lai nodrošinātu darbinieku algu un citu izmaksu segšanu, kas rodas īstermiņa naudas plūsmas sarukuma dēļ, kā arī Delnas projektu līdzfinansēšanu, ja rodas neparedzētas problēmas tā piesaistei.
- Fondam arī jāparedz izaugsmes funkcija, Delnai pašai veidojot projektus ar būtisku Delnas pašas finansēšanu.
- Delnas iepriekšējā pieredze rāda, ka šāds atbalsta fonds ir nepieciešams. Fondam piesaistītie aptuveni 20 000 eiro līdzekļi 2015. gadā ir nodrošinājuši Delnas darbinieku skaita palielināšanu un īstermiņa algu izmaksas.
- Turpmākās vajadzības noteiks Delnas darbības sekmes un apstākļi. Tādēļ nav iespējams argumentēti pamatot nepieciešamo atbalsta fonda izaugsmi, bet ieskatu dod apsvēruma, ka pašreizējie fonda līdzekļi pēkšņos, neparedzamajos, nelabvēlīgos apstākļos varētu izsīkt trīs mēnešu laikā. Delna uzskata, ka tas nedod pietiekamu nodrošinājumu un paredz fonda palielināšanu līdz 30 000 eiro 2016.gadā un 10 000 eiro izaugsmi katrā gadā, sasniedzot 70 000 eiro 2020.gada beigās.
- Fonda pašreizējos 20 000 eiro līdzekļus veidoja viens 15 000 eiro ziedojums no privātā sektora un vairāki individuāli Delnas biedru ziedojumi. Delna vērsīsies pie atbalstītājiem privātajā sektorā, lai katru gadu papildus piesaistītu ne mazāk kā 10 000 eiro no ne mazāk kā 5 uzņēmumiem.
- Delna izstrādās katram uzrunājamam uzņēmumam detalizētu atbilstošu argumentāciju par nepieciešamību atbalstīt fondu.

E. Prioritātes un atbildība

- Delna uzskata, ka Delnas biroja kapacitātes un Delnas atbalsta fonda izaugsme ir prioritāras un ir jāveic vienlaikus un pastāvīgi.
- Projektu līdzfinansējuma prioritāti noteiks projekta vēlamība Delnas attīstībai, projekta laika termiņi un finansiālais apjoms.

- *Pro bono* darba apjomu lielā mērā var kontrolēt Delna pēc saviem ieskatiem un iespējām, bet šai nenoliedzami ļoti svarīgai funkcijai, kas lielā mērā veido Delnas tēlu, līdzekļu piesaiste ieņem augstu prioritāti.
- Delnas Direktors ir atbildīgs par līdzekļu piesaistes stratēģiju un tās īstenošanu.

Piezīme: apraksts par līdzekļu avotiem un piesaistes veidiem ir atrodams Delnas rokasgrāmatā.

IV Delnas komunikācija

Delnas atpazīstamība un sabiedriskais tēls

2016. gadā Delna veica socioloģisku aptauju, noskaidrojot, ka 6% kā pirmo organizāciju, kas cīnās ar korupciju Latvijā, spontāni nosauc Delnu. 39% atpazīna Delnu kā organizāciju, kas cīnās ar korupciju, Delnas darbu ļoti pozitīvi vērtēja 7%, bet kopumā pozitīvi (ļoti pozitīvi un drīzāk pozitīvi) 44%.

Delnas komunikācijas stratēģija veidota atbilstoši aptaujas rezultātiem. Delna attīstītās kā progresīva, stabila, plaši atpazīta, sekmīga, pilsoniska organizācija.

Delnas darbības dimensijas:

- juridiskā
- politiskā
- ētiskā

Delnas galvenās vērtības:

- atklātība
- drosmē
- taisnīgums

Komunikācijas mērķi

Delnas mērķis ir veidot atklātu, taisnīgu un demokrātisku sabiedrību, kas ir brīva no korupcijas. Delna apzinās, ka atklātības trūkums un korupcija ir būtisks drauds Latvijas drošībai un Latvijas iedzīvotāju ilgtspējīgai labklājībai. Delnas uzdevumi:

- Informēt sabiedrību;
- Skaidrot, kā pamanīt korupciju;
- Kā laikus no tās izvairīties un novērst.

Delnu sabiedrībā atpazīst kā organizāciju, kas aizstāv atklātību un cīnās pret korupciju.

Līdz 2020. gadam sabiedriskās domas aptaujas rādītāji par Delnas atpazīstamību un sabiedrības uzticēšanos ir pieauguši salīdzinājumā ar 2016. gadu:

- Kopējā atpazīstamība kā organizācija, kas cīnās pret korupciju: no 39% 2016. gadā līdz 60% 2020. gadā.
- Spontāni nosaukta kā pirmā organizācija, kas cīnās pret korupciju: no 6% 2016. gadā līdz 15% 2020. gadā
- Delnas darba “ļoti pozitīvs” vērtējums: no 7% 2016. gadā līdz 20% 2020. gadā. *

- Delnas darba “ļoti un drīzāk pozitīvs” vērtējums: no 44% 2016. gadā līdz 65% 2020. gadā. *

* Starp respondentiem, kas kopumā atpazīst Delnu

Delnai ir lojāli un aktīvi Facebook, Twitter sekotāji, to skaits ir pieaudzis no ~1400 2016. gadā līdz ~3000 2020. gadā.

Delna 2016. gadā ir izveidojusi jaunu mājas lapu, tās unikālo apmeklētāju skaits sistemātiski pieaug, no 1200 apmeklētājiem 2016. gadā, sasniedzot 2000 2020. gadā.

Komunikācijas prioritātēm atbilstošās mērķa grupas:

- Delnas cilvēki: biedri, individuāli atbalstītāji, atbalsta grupas, brīvprātīgie, algotie darbinieki, padome;
- Atbalstītāji: ārvalstu valdības (vēstniecības Latvijā), Eiropas Komisijas pārstāvniecība, Tirdzniecības kameras (ASV, Austrālijas, Dānijas, Igaunijas, Īrijas, Kanādas, Lielbritānijas, Nīderlandes, Norvēģijas, Somijas, Šveices, Vācijas, Zviedrijas), identificēti uzņēmēji (kuri iestājas pret korupciju);
- Sadarbības partneri Latvijā: pētnieciskie žurnālisti (Re:Baltica), advokātu biroji, FICIL, valsts institūcijas (Valsts kontrole, Ģenerālprokuratūra, Valsts Kanceleja), NVO (LAPAS, PROVIDUS, Fonds DOTS u.c.), Rīgas Juridiskā augstskola (*pro bono* tīkls), studenti, arodbiedrības (LTRK), PBLA;
- Sadarbības partneri ārvalstīs: TI birojs un nodaļas citās valstīs, nevalstiskās organizācijas un pētniecības centri (Amnesty International, Hudson Institute, Freedom House Lietuva, u.c.).

Komunikācijas aktivitātes

Delna ar sabiedrību aktīvi komunicē sniedzot ziņas medijiem, sociālajos tīklos (FB, TW), mājas lapā. Delna komunicē rakstveidā un sniedzot vizuālo informāciju, izmantojot vienotas organizācijas veidnes un attīsta vizuālo identitāti. Visiem Delnas darbiniekiem un padomes locekļiem ir vienota dizaina Delnas vizītkartes.

Komunikācijas kanāli saziņai ar konkrētām mērķa grupām, atbilstoši Delnas prioritātēm:

Mērķa grupa	Sabiedrības informēšana	Trauksmes cēļi	Tiesībsargājošās institūcijas
Delnas cilvēki	Ziņas uz Delnas, izbraukuma sēdes, brīvprātīgo tikšanās, atbalsta grupu vadītāju tikšanās, FB grupa, e-pasta liste, gada pārskati u.c. Delnas materiāli, Vasaras skola,	Ziņas uz Delnas, izbraukuma sēdes, FB grupa, e-pasta liste, gada pārskati	Ziņas uz Delnas, izbraukuma sēdes, FB grupa, e-pasta liste, gada pārskati
Atbalstītāji	Individuālas tikšanās, kopīgi pasākumi, gada	Trauksmes cēļēju diena	

	pārskati u.c. Delnas materiāli		
Sadarbības partneri Latvijā	Individuālas tikšanās, kopīgi projekti, interešu aizstāvības aktivitātes (lobēšana un PR), gada pārskati u.c. Delnas materiāli, Vasaras skola	Trauksmes cēlēju diena, kopīgi projekti, kopīgas interešu aizstāvības aktivitātes, Delnas materiāli	Kopīgi projekti, apmācības, kopīgas interešu aizstāvības aktivitātes
Sadarbības partneri ārvalstīs	Kopīgi projekti, Delnas materiāli, apmācības	Trauksmes cēlēju diena, apmācības, kopīgi projekti	Kopīgi projekti, apmācības

Delnas panākumi

Kopš dibināšanas 1998. gadā Delna vairakkārt ir spējusi ietekmēt pretkorupcijas pasākumu nonākšanu politiskajā un sabiedrības dienas kārtībā. Tas panākts gan ar aktīvu sadarbību ar likumdevējiem un valdību, gan mobilizējot sabiedrību protestā pret korumpētu politiku.

Īss atsevišķu darbības panākumu raksturojums:

- 2002. gadā Delna panāca jauna politisko partiju finansēšanas atklātības un uzraudzības modeļa pieņemšanu Saeimā, kas izraisīja notikumu ķēdīti – stingrāki noteikumi, papildus likuma grozījumi 2004. gadā, sods par priekšvēlēšanu izdevumu griestu pārkāpšanu divām pie varas esošajām oligarhu vadītām partijām un šo partiju likvidācija pirms 2011. gada ārkārtas vēlēšanām, nodrošinot pirmo valdību kopš neatkarības atjaunošanas, kurā nebija tiešas oligarhu ietekmes.
- Kopš 2000. gada Delna uzraudzījusi KNAB veidošanu un neatkarīgu vadītāja izvēles procesu, parādot valdošajiem politiķiem, ka sabiedrībai ir svarīga šīs iestādes darbība korupcijas mazināšanā, tāpēc nav pieļaujama KNAB izmantošana politisko konkurentu apkarošanā vai spēju mazināšanā.
- 2004. gadā Delna protestēja pret ielikteņiem augstos amatos Eiropas Savienības līmenī, veicinot to, ka Latvija nomainīja Eiropas Komisijas komisāra kandidatūru.
- Pēc sabiedrības protestiem, aizstāvot tiesisku valsti un konkrēti KNAB neatkarību, 2007. gada beigās atkāpās Aigars Kalvīša valdība. Delna kopā ar citām Latvijas NVO un pilsoņu kustībām bija vairāku demonstrāciju iniciatore un organizatore, kulmināciju sasniedzot tautas sanāksmē 2007. g. 3. novembrī Doma laukumā, pulcējot ap 15000 cilvēku, ko vēlāk nosauca par Lietussargu revolūciju.
- 2011. gada vasarā Delna nāca klajā ar 10 soļu programmu, kā atgūt nozagto valsti, panākot 70% uzdevumu izpildi jau 2011. gada laikā.
- 2014. gadā Delna noslēdza sadarbības memorandu ar Valsts kanceleju, KNAB un citām iesaistītajām pusēm par pirmo Trauksmes cēlēju likuma veidošanu Latvijā, demonstrējot, ka var būt likumdošanas un politikas virzības iniciators.
- Delnas darbs ar trauksmes cēlējiem, risinot konkrētus ar korupcijas riskiem saistītus jautājumus, uzstāšanās medijos un aktīvs darbs ar kandidātu reputāciju priekšvēlēšanu laikā, ir veicinājis pretkorupcijas diskusijas noturēšanos sabiedrības redzes lokā.
- Delnas pieredzi plaši izmantojusi Transparency International starptautiskā biedrība, kā arī citas pretkorupcijas biedrības, īpaši politisko partiju finanšu kontroles jomā.